

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 18 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá trispotna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 179.

V Ljubljani, v ponedeljek 9. avgusta 1886.

Letnik XIV.

V Ljubljani, 9. avgusta.

(Konec.)

Najslabša politika je tista, ki se za nič ne zmeni in vse prepušča „naj gré, kamor more“. Na Angleškem imajo v tem skušnjo, in tam dobro vedó, kam pridejo s takim postopanjem „tje v en dan“, ne vodi jih sentimentalnost ali človekoljubje, marveč zgolj dejanstvo, da se morajo ozirati tudi na delavce. Poslušajmo, kaj se piše od tam:

Gospodje Henry Briggs in tovariši v Whittwoodu, Methley in Jorkshir, posestniki premogovih rudnikov, so se pripravili mnogo let z delavci zaradi plače. Čisti dohodki njih rudnika so se zelo znižali. Ko je poslednjič padla še cena premogu, sklenili so navaliti vso krivdo njih napačnega gospodarjenja na delavce in so znižali plačo za 15%. — (Tudi v Brnu [Brünn] so tako naredili, ko so po krahu l. 1873 zgubili vložni kapital.) Delavci so na to delo vstavili, posestniki so jih iz stanovanj spodili, in to v mokri jeseni, da so z otroci in ženami pod šotori prebivali.

Ali kaj je pomagalo: delavci niso nehali; osnovali so med seboj rudniško društvo; od drugod so jih podpirali, in poslednjič, po velikih zgubah, eden je baje 1 milijon zgubil, odjenjali so posestniki in privolili staro plačo. Posestniki so imeli najpred veliko zgubo, a delavci so se osnovali in jim odsihmal niso več zaupali.

L. 1863 je poskušala firma Briggs še enkrat s pritrgovanjem plače. Delavci se niso podvrgli, marveč so se kujali. Briggs in tovariši so delavce izgnali iz stanovanj, napravili so tako, da nikjer niso mogli dela najti, še celo za kamnje drobiti jih niso hoteli. Trdosrčno so jih na zimo iz stanovanj iztirali, še celo redarjem so se smilili, ko so jih tirali iz hiš; Briggs in tovariši so poklicali delavcev od drugod, ti niso razumeli dela, delali so slabo in se pripravili z izgnanci; okrajna oblast je imela mnogo stroškov, posestniki škodo in mogli so prijenjati.

A stvar je bila zavožena do dobrega, delavci jim niso več zaupali. Sedaj pa pride posestnikom na misel, da svoje podvzetje spremené v akcije in da se bodo delavci vdeležili dobička. — Kaj pak,

da so bili delavci od kraja nezaupljivi, ker so od gospodov Briggs in tovarišev skusili dosti bridkega.

A ker je bila stvar lojalno izpeljana, in ker akcijsko društvo ni storilo ničesa, da bi delavce odvrnilo iz rudniškega društva, ki je toliko storil za nje — zginilo je nezaupanje, in vse je bilo zadovoljno s plačilom po novi sistemi, razmere med delavci in posestniki so bile dobre in oboji so imeli korist od tega.

Plačilo delavcev se je zboljšalo do 10, oziroma 5 odstotkov, a delali so tudi bolje in bolj varčno, da se je mnogo prihranilo na orodji. Kapital, naložen v rudniku, se je povzdignil od 5% v letih 1863 do 1865 na 12% v letih 1865 do 1866, na 13% v letih 1866 do 1867 in enako ugodne so bile razmere v naslednjih letih, namreč 13½, 14 in 15 odstotkov. Akcije, prej po 10 lib. strlg., so prišle do 14 lib. 5 sh., potem do 14 lib. 10 sh. Firma Briggs in tovariši ni imela od tega, da so delavci imeli deleže pri dobičku, nikake zgube, marveč dobiček, ker delavci so se zanimali za delo.

Pa sedaj se pokaže oholost bogatinov. Briggs in tov. niso mogli nikoli pozabiti, da so nekaj sami vladali nad delavci, in da sedaj ne morejo samoblastno razpolagati z njimi. Sistema „Industrial-Partnership“ se niso poprijeli gospodje zaradi stvari, marveč za to, da bi jih bili odvrnili od rudnikovega društva in zopet absolutno vladali nad delavci, kakor prej. Ko je toraj ondašnje „rudnikovo društvo“ obhajalo svojo obletnico in so se Briggsovi delavci kakor po navadi hoteli slovesnosti vdeležiti, je razglasil Arhibald Briggs, ravnatelj te firme, oklic: Vsak delavec, ki ne pride ob dnevu praznika na delo, smatral se bode za takega, kakor da bi bil izstopil iz zadruge in vsled tega bode zgubil vsako pravico do deleža pri dobičku.

Zoper tako samoblastno postopanje so se vzdignili delavci; odbrala se je sodnija, kateri ste se podvrgli obe stranki; razsodila je na korist delavcem. Odsihmal je pa zginilo vse zaupanje pri delavcih, in sistema deležev je pojemala v rudnikih Briggsovih od dne do dne.

Kaj nas to uči? Delavsko vprašanje se že dá rešiti a storiti se more dvoje. 1. Zboljšati se mora

gmotno stanje delavcem; 2. z delavci se mora ravnati po človeško; ako se jim plača zboljša, ne smé nikdo zaradi tega jemati jim pravnega varstva. Še nekaj družega nas uči vsa ta zadeva, kako namreč lahko in brez stroškov je delavce privabiti, da se zanimajo za delo, in da so z gospodarjem zadovoljni. Kjer se to zgodi, tam tudi ne bodo poslušali zapeljivcev in ne bodo želeli tega, kar ne morejo doseči. Ako se na Angleškem to dá doseči, bi se tudi drugod dalo. Kdor pa misli samooblastno in samovoljno gospodariti nad delavci in na pomoč kliče redarstvo, vojaštvo in kazenski zakon, ta ne pozná niti človeške narave niti ne našega časa. Bode že bolje; a resno je treba misliti na reforme; postavodajava mora tukaj prvo pot nastopiti, a c. kr. obrtni nadzorniki imajo tukaj oblastim pot kazati. Začetek je storjen; v Avstriji še posebno, toraj modro na delo!

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. avgusta.

Notranje dežele.

Presvitli cesar je že zopet dokazal, da so mu vse narodnosti v državi živeče enako pri srcu. V Lvovu imajo Rusini nekaj zavod, podoben našemu Marijanišču, kjer se jim mladina izgoja. Zavod ni še, kdo zná kako star, pa je vendar že mnogo dobrega sadu obrodil, ker je v duhovskih rokah. Vodi ga pater Valerijan Kalinka iz reda resurekcionistov. Temu zavodu daroval je cesar nedavno iz svoje zasobne blagajnice 3000 goldinarjev. Dar je v oziru na pomen tega zavoda jako pomenljiv, kajti pravoslavni prežé na Rusine, kakor vrag na dušo, da bi jih za-se pridobili, da bi k pravoslavni veri pristopili. Ondašnja učeča se mladina je revna, pravoslavni pa v tem oziru sploh ne gledajo na denar, kedar je treba kaj za pridobljenje, oziroma prestop katolikov k pravoslavni veri šteti. Mladenči, ki so posebno nadarjeni in ubožni, sprejemajo se v ta zavod, kjer ostanejo tako dolgo, da svoje študije dokončajo. Dva smotra imajo pri izgoji v tem zavodu vedno pred očmi. Prvi je, da se mladenči izgojajo v strogo katoliškem duhu, drugi se pa na gojitev narodnosti razteza. Reči moramo, da zavod svojo nalogo izvrstno razume, kajti dve najlepši

LISTEK.

Tri dni med Nemci.

(Dalje.)

Bližamo se Žlomberku (Schamberg), trgu ležečemu v prijazni ravnini, ki me je spominjal na Velenje. Za četrt ure poleg druge krčme so nas prednji romarji počakali in ohladili smo se poleg ceste na travi; drugi pak so šli pit. Vodjem se je donesla pijača (dva litra šilharja), in ko se je to izpraznilo, začela se je — pridiga. Eden vodjev je začel nagovor: „Preljubenzjivi romarji Marije Ojsterviške!“ Več ni povedal. (Jako kratka pridiga.) Drugi je prečital berilo in sv. evangelj in na to začel svojo pridigo. Govor mu je prihajal iz srca; akoravno so se tudi mnogi, ko vidijo to neznatno osebo z rokami v žepu, ki, govore o namenih božjih potov, o veliki suši in dolgem deževanju, o pomanjkanji, dragini in lakoti, pak tudi o pokojnikih, ki so že

tukaj hodili in jih več ni, raje smijali, nego povedano k srcu jemali, so vendar mnoge ženske se jokale. Ko je bila „pridiga“ skončana, napové še vodja, kje in za kaj se bode pobiralo, kaj je kdo zgubil ali našel in začela se je procesija.

Delavci na travnikih in polju so se procesiji pobožno odkrivali, mi pak smo šli enako vojski proti trgu, skozi trg v cerkev, kjer nam je krepak dominikan z dolgo brado služil sv. mašo, pri kateri se je deloma glasno slovenski molilo, deloma pelo. Cerkev pač ni velika, sprejela je komaj nas in zvonček v stolpu pred altarjem imel je tenak presunljiv glas, kakor vzdihljevi umirajočega. Po sv. maši nam vodja zopet naznani, ob kateri uri odidemo, zabičevaje, naj se le takaj pokrepčamo, kajti od slej na poti ne bo dosti več dobiti. Ubogamo in zopet sem pil motno pivo, če tudi še ta dan nisem nič kuhanega vžil. Pak si naprtimo prtjago in hajd po cesti v smeru proti zapadu naprej.

Pot nas vodi po zeleni dolini vedno nekoliko navzgor, kjer smo si kupovali gredé češnje, kisle kot encijan. Dospemo v redek gozd, in tukaj je

zmanjkalo vozne poti, a steza nas je vodila v čedalje bolj ljudopravno gorovje, očevidno, da se bližamo planini. Brzo po poludnevu smo bili že skoro vstric Goloveca in za to planino je tudi Ojstervica, vendar pak bilo nam je treba obiskati potoma še cerkev sv. Miklavža. Tu sem imel priliko opazovati šegavost slovenskih deklet, ki so oponašale Nemcem (gorjancem) njih okorni jezik in se zarezale, da Nemca ne bi vzela nobena! Zalo deklet od sv. Janeza pri Marnbergu je trdilo, da Nemci so vsi krofasti, Nemke nesnažne, govore pak takó in takó, kar vse je tudi čul slučajno navzoči Nemeč, barantač z živino, ki pa na vse to ni niti črnil. Bal se nas je.

Zgoraj vrhu griča odpre se nam na sever zopet prekrasen razgled v trg Landberg, in dalje proti Gradcu, ki nas je naravnost očaral. Pred nami v dolini razprostirala se je krasna ravnina, polna belih hišic, rudeče pokritih, polna drevoredov, polja, travnikov in sadnih dreves; v resnici, blagoslovljen kraj! Še nekoliko streljajev in prednji romarji se vsedemo, da počakamo zadnje, tēr gremo potem

reči in pri človeku najbolj potrebni na vso moč goji: vero in narodnost.

Slovani nikakor niso s *Taaffejevo vlado* povsem zadovoljni, ker jim ta ne daje, česar so se nadjali. Še manj kakor Slovani v narodnem oziru, morejo pa ž njo katoliki v verskem oziru zadovoljni biti. Sedmo leto je že na krmilu in vendar je v šolskem oziru večinoma vse ostalo, kakor je bilo. Pri nas tega še ni tolikanj čutiti, tem več nezadovoljnosti čuje se pa iz drugih dežel. In ti glasovi niso odveč, ker so popolnoma opravičeni. Šola, kakor je dandanes posebno po družih deželah, nikakor ne vgaja zahtevam, ktere človeštvo sploh na njo stavi, še manj pa, kar mora kristijan od nje zahtevati. Zato osnovalo se je, kakor smo že poročali, „Katholischer Schulverein“ — katoliško šolsko društvo, ktero ima nalogo pruskemu nemškemu „Schulverein“ nasprotovati, ter se zraven za krščansko-katoliško šolo potegovati. Danes imamo le dostaviti, da društvo veselo napreduje ter obeta mnogo sadu. Bog daj, da bi z združenimi močmi skoraj priborili si šolo, ktera mladino vzgoja v pravem krščanskem duhu. Prva šola, ktero bode osnoval „Kath. Schulverein“ za Dolenje-Avstrijsko, bode štirirazredna zasebna šola za dečke s pravico javnosti; poprej je bila ta šola lastnina c. kr. šolskega svetovalca Janeza pl. Hermana. Otvorila se bode ta šola 16. septembra t. l. Vpisovalo se bode v njo že 10. septembra v ravnateljstvu pisarnici na Dunaji I. Starišem se naznanja, da sedanje ravnateljstvo in učiteljsko osebje še ostane v prihodnjem letu. Otroci, ki ne stanujejo v notranjem mestu, lahko ostanejo opoludne pod nadzorstvom nadučiteljevim in bodo imeli skupni obed.

Dvestoletnica se bode začela praznovati s 15. avgustom v *Budapeštu* v spomin, da je bila Budimska trdnjava Turkom vzeta, in se bode končala z 8. septembrom. 15. avgusta bode otvorjena zgodovinska razstava in 1. septembra bode slovesna seja glavnega mesta in ogerske zgodovinske družbe. 2. septembra bode slovesna služba božja v garnizonski cerkvi, potem se bode razkrila zgodovinska plošča v trdnjavi. 5. ali 8. septembra bode ljudska veselica na Budimskem travniku. Od 1. do 8. septembra bodo razne predstave po mestnih gledališčih v spomin slovesnosti. Povabljeni so vsi potomci slavni rodovin, ki so se vdeleževali pri osvojenju Budima l. 1686. — Dosihtdób menda se bode v Budapeštu polegla umetno napravljena demonstracija zoper avstrijsko armado, ki je takrat prej in poznej vendar nekaj storila za Oggersko. Zgodovina naj bode Oggersko učiteljica, kaj so na dolgu Avstriji, potem ne bodo čakali tako nespametno kakor so na ljudskem shodu 1. avgusta v Budapeštu.

Vnanje države.

Veliko se je v najnovejšem času pisalo o *razbitej trocarski zvezi* — Avstrija, Nemec, Rus — in ako smemo ruskemu na pol uradnemu listu „Nord“ vrjeti, vse skupaj ni prav nič res. Omenjeni list, ki v Belgiji izhaja, piše, „da so razmere Rusije do družih držav ostale, kakor so bile lansko leto. Kar se govori o njihovem oslavljenju, je od kraja do konca vse kar naravnost zlagano. O tem se je pač ves svet lahko prepričal prav lansko leto o balkanskih oziroma bolgarskih homatijah. Ko bi ta zveza ne bila tako trdna, kakor je bila, bi se bil svet že vlni vnel v hudem evropskem boju, kajti netila je bilo dovolj, da več ko zadosti nakopičenega tam doli. Pa tudi sedaj ta zveza ni še prav nič omajana, pač pa še vedno trdna, da se prav lahko zanese, da se nam ljubi mir še dalje ohrani v Evropi“. Tako piše ruski vladni ali vsaj od ruske vladé navdihovan list. Koliko je na tem resnice in koliko peska, to se danes še ne da določiti, pač pa se lahko reče, da vse tudi ni resnično, kar ruski list „Nord“ piše. Nekoliko že znabiti tako, nekoliko bodo pa tudi drugi listi prav imeli.

Srbska skupščina je sprejela vladne predloge, da je namreč izvoz koruze dovoljen brez ca-

rine in da je poštna pogodba sklenjena s Portugalskem. Daljša debata je bila o predlogu, denarstveni minister naj se pooblašča, da nakupi 5000 akcij od družbe za samoprodajo tabaka; opozicija je predlagala, naj se pogodba zavže. Ko je denarstveni minister stvar vsestransko razložil, sprejel se je vladni predlog z veliko večino brez premembe. — Skupščina je še privolila, da se obitelji poslanca Veljkota Jakovljevića, ki je bil iz političnih vzrokov umorjen, daje pokojnina in potem je bila skupščina odredjena do 5/17. oktobra.

Nedavno smo prinesli telegram iz Pariza o treh pismih sedanjega francoskega vojnega ministra *Boulangerja*, ktere je pisal mož svoje dni vojvodu Aumaleskemu, in ktere je za istinita priznal. Stvar je bila tedaj sama na sebi nekoliko nejasna in jo moramo sedaj kolikor toliko razjasniti. Kakor se čuje, ima general Boulanger lastnost, kakor meč, ki je na obe strani brušen. Ni še prav dolgo, ko se je mož silno prilizoval vojvodu Aumaleskemu, ker si je nekoliko mislil, da bi ta morda danes ali jutri vtegnil na krmilo priti. Zagotavljal mu je svojo udanost v raznih pismih, ktere je sedaj vojvoda Aumaleski vse objavil. Republika klicala je zaradi tega generala na račun, da naj ji pojasni kako in kaj in ta je priznal, da je res nekaj pisal, toda pravi, da ni tako hudo mislil, kakor ga sedaj dolže. Toliko se je pa le dokazalo, da Boulanger nima pravega značaja, ter da se lovi in pristopa, kjer mu bolje kaže. Pred šestimi leti hlinil se je vojvodu Aumaleskemu ter ga je zagotavljal svoje udanosti, letos pred nekaj tedni je pa za njegov izgon glasoval. Taki le so: danes takó, jutri takó. Vse lahko dandanes pri ljudeh najdeš, le značajnosti ne! Ta se je zgubila, in nihče ne vé kam!

Salisbury je povedal v *angleški* gospodski zbornici, da je sir Robert Peel izvoljen za bosedovodja v spodnji zbornici dobil kraljevsko potrjenje. V obeh zbornicah so članovi prisegli. Spodnja zbornica je razpisala nove volitve za izpraznjena mesta, ker članovi kabineta morajo, ko so poklicani v kabinet, na novič voljeni biti.

Izvirni dopisi.

Iz Št. Lovrenca ob Temenici, 7. avgusta. Redki so dopisi iz Št. Lovrenca, pa so vsaj dosedaj bili mikavne in posnemanja vredne vsebine.

Tudi danes, velebenjeni „Slovenec“, blagovoli naznaniti, kako da napredujemo in kaj smo že za čast božjo v teku enega leta storili.

Znano je, da smo po prizadevanji preč. g. župnika Anton Hočevarja si s prostimi darovi preskrbeli prav lepo monštranco, ki je bila izpostavljena v katoliški bukvarni. Izdelal jo je v gotičnem slogu g. Tratnik. Ker smo dobili monštranco, kazalo je napraviti tudi nov tabernakel. Res je g. župnik to željo možem naznanil. Vsi farmani bili so s predlogom zadovoljni ter so se pogodili za tabernakelj s podobarjem g. Karol Poglajenom. Nepretirano in kar z lahko vestjo smemo reči, da tacega tabernakeljna najbrž nimajo na Dolenjskem. Izdelan je po podobi monštrance in je ves pozlačen ter z lepimi vložbami olepšan. Tudi okvir okoli trona sv. Lovrenca dali smo pozlatiti. V resnici je to lepota za našo cerkev, na ktero smemo ponosni biti. Tudi lepo altarno pregrinjalo za pred altar je g. župnik preskrbel in pa lep nov prt za veliki altar, ki je stal 96 gold. Vse skozi izvrstno lepo trpežno blago.

Pa ne samo za domačo cerkev poskrbel je g. župnik tako krasoto, ampak s pomočjo sosesčanov dobila

nam na konci čast. g. župnik v čisti slovenščini naznani: „Bomo imeli le tihe litanije, da bomo prej gotovi.“ In po blagoslovu bile so slovenske litanije vseh Svetnikov, na ktere smo romarji glasno odgovarjali: „Prosi, prosite za nas!“ Po drugem blagoslovu pa se vstopimo že tako v cerkvi v vrste in hajdi v procesiji še za eno postajo dalje!

Sveži popoldanski veter nam je pihljal nasproti, ko smo jeli stopati po brdu navzdol, navzgor, od svetega Miklavža in zagledali smo cilj našega potovanja: cerkev Marije Ojsterviške na pred nami ležečem nasprotnem bregu. Že smo ji menili kar rokó podati, pa bilo je še predaleč, morali smo še čez jako globok graben. — Prišedši k potoku, sezuval je skoraj vsak romar čevlje, umival si noge, a mi, vsi potni, prehlada se boječi, nismo tega storili, sprali smo si le glavo. In sedaj se je začela kozja stezica gori proti cerkvi, pa vsak romar je šel odkrit in molil rožni venec, kajti tako mora po stari navadi vsak tudi storiti, kdor ni le zijalec.

(Dalje prih.)

je po njegovem prizadevanji podružnica v Korenitki nov veliki altar, ktere ga je bilo res prav potreba. Izdelal ga je podobar g. Kušljan prav lepo, da smemo tudi tega podobarja vsim toplo priporočati. Altar v Korenitki blagoslovil je g. župnik sam s pooblastilom mil. g. knezoškofa. Cerkevna slovesnost bila je 1. avgusta ter ob enem svečanost sv. Ane, ki je pomočnica te soseske. Ljudstva sošlo se je bilo prav veliko.

Novi tabernakelj bode pa blagoslovljen v nedeljo 15. t. m., ki bode ob enem tudi cerkveno žegnanje. Bog daj lepo vreme ter ohrani nam še mnogo let č. g. župnika, ki toliko lepo za čast božjo in lepoto božje hiše skrbi.

Od Velenja, 6. avgusta.*) Ravnokar sem prišel domú, ker sem bil navzoč pri pozdravljenju visokega gosta. V dekanovini „Skalska dolina“ se bode namreč vršila kanonična vizitacija in delitev zakramenta sv. konfirmacije, in sicer: jutri, t. j. v soboto pri sv. Iliji, v nedeljo v Skalab, v ponedeljek v Soštanji, v tvorek pa pri sv. Martinu Velenjskem. Ostale fare bodo svoje birmance pošiljale v imenovane kraje. Ta zadeva je Nj. ekselencio kneza in škofa Mariborskega privabila v našo dolino. Pripeljali so se z Dobrne. Do prvega slavoloka dospeli so ob črti uri. Tukaj, na cesti pod cerkvijo sv. Janža, jih je med ostalimi pričakoval č. g. župnik Križan, gosp. učitelj s šolsko mladino, potem gosp. profesor-župnik dr. Lipold in zastopniki okrajnega odbora. Da so ta pozdrav in nadalješnje potovanje nenavzočemu ljudstvu naznanjevali pokajoči topiči, zakaj bi to še posebič pravili.

Iz Varaždinskih toplic, 7. avgusta. Čitajoč, kako se zdaj kralji in cesarji zbirajo v Gostinskih toplicah, kako ministri in drugi velikaši hodijo v Ischl in druge kopeli, da bojda že več dni le po jeden minister v Beču biva, in kako celó priprosti ljudje obiskujejo različne toplice, da si počinejo od vsakdanjih skrbi in se okrepijo za novo delo, ni me več doma trpelo, in odšel sem v najbližnje — Varaždinske toplice; hvala Bogu! da ne toliko iz potrebe, ampak da bi odšel z doma ter si nekoliko dni vsakdanje skrbi iz glave izbil — ter videl in slišal, kako je kaj drugod po svetu.

Prava topliška dōba je v Varaždinskih toplicah že minula in zdaj še prihajajo le tisti, ki prej niso mogli z doma oditi. V hladnih dnevih ni več prijetno in tudi ni tako hasnovito v vročem kropu se kopati.

Navadni gostje v Varaždinskih toplicah so Hrvatje, Madjari in štajarski Slovenci iz Ormoškega, Ptujkega in Ljutomerskega okraja. Tudi te dni je največ topličarjev iz omenjenih krajev, dasiravno je zraven teh vedno nekaj židov tukaj.

Varaždinske toplice s svojimi žveplenimi do 47° vročimi kopeli, se jako obrajtajo zoper protin in kožne bolezni, vendar priprosti ljudje večinoma semkaj hodijo samo zato, da si dajo puščati (nekoliko krvi spustiti) ter se parkrat skopljejo, potem pa zopet odidejo domú. Ti topličarji navadno vse opravijo v treh dnevih; v soboto se pripeljejo, v ponedeljek pa se že odpeljejo, zato pa imajo tudi malo drugega dobička, nego da se skopljejo in osnažijo.

Varaždinske kopeli so lastnina stolnega kapitelnja v Zagrebu, toraj mora tudi Zagrebški kapitelj skrbeti za vse potrebe in zabave topličarjev, kteri se dalj časa tukaj vzdržujejo. Stanovanje dobivajo gostje ali v kapiteljskih ali privatnih hišah, ravno tako hrano; oboje ni predrago in dovolj snažno in dobro. Za sprehode v lepem vremenu služi razun lepe okolice krasen park, v deževnem vremenu pa morajo vsi v svojih hišah ostajati, ker večih salonov ali pokritih sprehajališč ni. Kavarna je samo jedna, in še ta je le za največo potrebo s časniki preskrbljena. Razun par liberalnih nemških in madjarskih listov našel sem samo jeden hrvaški dnevnik. Odličnejši gostje in domačini občujejo večidel nemški, dasiravno se pri vsaki besedi pozná, da to ni njih domači jezik. To veljá zlasti o damah. Hrvaške dame imajo ravno tisto napako, kakor slovenske, da se svojega jezika očitno sramujejo, dasiravno bi se jim dosti lepše podalo svoj domači jezik govoriti, nego se s tujščino pri domačih in tujeih smešiti. Moški govorijo rajši hrvaški, izvzemši žide, ki skoro brez izjeme govorijo nemški. Domačini govorijo vsi svojo kajkovsko hrvaščino, in so sami priprosti, dobrosrčni in prijazni ljudje, ki se pečajo s poljedelstvom in s postrežbo gostov domá in v kopelih.

*) Za sobotni list prekasno došlo. Vredn.

vkupno v procesiji k sv. Miklavžu. Bili smo popolnoma na planini.

Vodja se je prikregal za nami. Pregrešili smo se bajé proti disciplini, tudi molitev naša nam bajé ni prihajala iz srca. Najhuje pa se je vjedal mož nad ženskami, češ, da gredó še naprej pred moške itd., ktero vso godrnjanje pak smo vsi smatrali za nepotrebno in nihče ga ni poslušal. Po malem odpočitku se vstopimo v vrste, eni začno moliti, drugi péti in procesija je korakala navzgor proti cerkvi. Majhnih zvonov glasovi spremljali so isto pot prvič na Nemškem naše petje, pa menda so zvonili le domačim Nemcem, ki so prihajali že iz Ojstervice in nam pri sv. Miklavžu pri stranskih durih iz cerkve všli. Pa so tudi péli, moški z debelim basom naprej, ženske z visokim sopranom za njimi, tako, da smo se kar križali. V cerkev pa je bilo treba iti po stopnjicah navzdol, ki ima le lesen tlak in zgolj slikarije v altarih, sploh brez vsega lepotičja. Naši romarji so gredé k darovanju okolo altarja dolgo péli, vodja Breznik je pél in se kregal nad ženskami, vse ob enem, češ, da je šlo vse prepočasi, dokler

Domače novice.

(Sijajna) v vsakem pomenu je bila včeraj nova maša čast. g. Franca Šuštaršiča v tukajšnji frančiškanski cerkvi. Slavnostno pridigo je imel prečast. g. Klofutar, za arhidijakona je bil pa prečast. g. dr. Kulavie. Povabljenih je bilo toliko, da je bil ves Marijini trg poln voz, s katerimi so se svatje vozili. Ako se ne motimo, je bilo vseh voz skupaj 58. Veselo pritrkavanje v frančiškanski cerkvi in jako pogosto pokanje topičev je slovesnost zdatno poveljevalo.

(Odbor slovenskega pevskega društva) opozarja vse pevce, kateri bodo sodelovali pri pevski slavnosti dne 15. avgusta, in katerim so se doposlane pesmi, da jih blagovolijo seboj vzeti, ker bi sicer sekiric manjkalo. Izvršujoči udje se opominjajo na društveno dolžnost, katero jim predpisuje § 5 društvenih pravil, namreč, da se marljivo vadijo za pevski zbor določenih pesnij in da se vdeležijo pevskega zbora polnoštevilno. Le važni in odboru naznanjeni vzroki oproščajo izvršujoče ude dolžnosti navzočnosti pri pevskih zborih, ker se bo drugače po navedenem paragrafu tak ud izključil. Pevska znamenja (lire) se naj seboj vzamejo; kdor jih nima od zadnjega pevskega zbora v Celji, naj se oglasi za nje pri odboru, prodajale se bodo pri zborovanji po trideset krajcarjev. Skupna pevska vaja bude v nedeljo, 15. avgusta, ob 2. uri popoldne. Pevci so prošeni, da pridejo v pravem času, da jim bude mogoče se vaje vdeležiti. Slavna društva, kakor tudi posamezni udje, kateri se hočejo za znižano voznino peljati, naj se čim preje oglašijo pri odboru za legitimacije in sprejemnice, in v kolikošnjem številu se jim naj pošljejo. Skupni obed bude v restavraciji „Narodnega doma“ in stane za osebo 80 kr.; vsak, kdor se ga hoče vdeležiti, je prošeni, da naznani to odboru najkasneje do petka, to je 13. avgusta. Po poročilih raznih društev sklepamo na mnogobrojno vdeležitev, tako da nam bude mogoče prirediti slavnost, kakoršne še Ptuj ni imel.

(Pisateljsko društvo) napravilo je včeraj svoj poslednji letenski izlet na Vevče k Gostinčarju, kjer se je v sicer tihem in senčnem smrekovem gozdu ob tovarniški restavraciji pričelo prav idilno življenje. Izleta vdeležilo se je mnogo udov in tudi precej druge gospode Ljubljanske, kjer je ob domači zabavi, ter ob veseli pesmi čas silno hitro potekel, da se je bilo treba vrniti v Zalog na kolodvor. Ko je solnce zašlo za božjo milost, pričelo se je veselo petje „kolospev“, iz kterega je pesem za pesmo na dan kipela, kakor vré bister studenček izpod skale na božji svet. Gospá Svetkova razveseljevala je tudi sinoči zbrano družico s svojim lepim glasom. Občno pozornost in obilno ploskanja vzbudila je pa njena hčerica Albinica, komaj petletno dete s svojim nedolžno-otroškim, a vendar krepkim in čistim glasom, s katerim je jako pogumno zapela po celi domovini več ali manj znano pesem o Bosni: „Tam za turškim griči naši so fantiči, k' se za nas vojskujejo.“ Za letenskimi izleti, ktere smo včeraj končali, pridejo na vrsto jesenski. Konečno si pa ne moremo kaj, da ne bi zinili tudi poštene besede o gospodu Gostinčarju. Vsa čast mu, kajti društvu je postregel, kolikor je le mogel s prav dobro pijačo, s pivom in izbornim vinom, kakor tudi z dobro jedjo za prav zmerno ceno. Lahko rečemo, da kdor hoče za majhen denar dobro potrežen biti, naj gré na Vevče k Gostinčarji. Prijazni ljudje, dobra jed in pijača ter točna postrežba se bo vsakemu prikupila.

(Pasar g. Zadnikar) je izdelal te dni vratica za kamniti tabernakelj v Štango. Vratica so res jako lepa. V zgornjem delu je Kristus edina podoba. V spodnjem delu (blizu dve tretjini) je prav umetno izdelana vinska trta in pšenično klasje. Vse je v ognji pozlačeno. Vse delo je res jako lepo in bude čast delalo mojstru in fari. — Kakor čujemo, je načrt temu delu dal prečast. gos. J. Flis, izdatelj „Stavbinskih slogov“. Slava!

(Obesil) se je v soboto posestnik Jože Sitar iz Stožice na hlevu. Našli so ga v soboto popoldne.

(Umrli je) v Železnikih 6. t. m. ob 1. uri popoldne g. fužinar Anton Globočnik, previden s svetimi zakramenti za umirajoče. Bolehen že dalj časa, moral je zapustiti ljubljeno soprogo in cvetoča sinova jedva v 57. letu svoje starosti. N. v p.!

(Iz Št. Petra na Notranjskem) se nam piše: 7. t. m. je prišla semkaj opazovalna komisija, ki ostane tu za čas nevarnosti pred kolero, namreč:

zdravnik g. Saurau in zastopnik sl. c. kr. okrajnega glavarstva g. Klein iz Postojne. Tudi oboje c. kr. žandarmerijske postaje je pomnoženo do 7 mož. Vsi potniki, ki se pripeljejo iz Trsta ali Reke, morajo stopiti v odločeno sobo, kjer se pregledajo ali so zdravi ali ne, tudi njih prtljaga se preišče. Zastopnik c. kr. okrajnega glavarstva bo gledal na to, da se pospeši stavba zasilne bolnišnice in bo druga opravila spadajoča v delokrog politične oblasti za bližnje občine oskrboval. Vsa čast visoki vladi za toliko skrb.

(Letno poročilo štirirazredne ljudske šole v Vipavi.) Šolsko leto pričelo se je 17. sept. 1885 s slovesno sv. mašo. Istega dne vzdali so v šolsko poslopje spominski plošči ranjkima slavnima možakoma Juriju Gabrijanu, kot graditelju lepega šolskega poslopja, in Štefanu Kocijančiču, kot Vipavskemu rojaku in dušnemu velikanu slovenskega naroda. Stroške za spominsko ploščo prvemu prevzel je krajni šolski svet v Vipavi; za spominsko ploščo drugemu pa so skrbeli Goriški domoljubje, kateri so vrhu tega še 40 gld. podarili Vipavski šoli. Zaradi differitike moralo se je vsled odredbe dotičnih šolskih oblastnij s podukom prenehati. Slovesen sklep šolskega leta vršil se je 31. julija. Prihodnje šolsko leto se prične 17. septembra t. l. Učiteljstvo gg.: Kasp. Gasperin, def. nadučitelj in voditelj; č. g. F. Knific, katehet; Andr. Perne, def. učitelj; g. Alojzij Lavrenčič, def. učitelj in Izabela pl. Föderansperg, začasna učiteljica. Učencev bilo je v začetku šolskega leta 291, koncem leta pa 265. 55 učencev iz 4. in 3. razreda učilo se je kmetijstva. Prav dobro se jih je učilo 51, dobro pa 115.

(Gosp. Sobelj), prijor usmiljenih bratov v Gorici, je dobil značaj in naslov „cesarskega svetovaleca“.

(Potovanje v Lourdes.) Iz Celja 8. avgusta se nam poroča: Danes za večernim poštnim vlakom so se preko Maribora-Celovec-Inomost podali v Lourdes gg.: Norbert Zanier, veleposestnik v Št. Pavlu pri Bolski, J. Žičkar, vikar v Celji, M. Golavšek, posestnica in Franc Potoku, kmetški sin — obadva iz Gríž.

(Iz poštne hranilnice.) Pred seboj imamo uradno okrožnico imenovanega zavoda. Ista priobčuje ukaz, ki uradnike opominja na postavo, vsled ktere smejo vzprejemati samo zneske, s kojimi se ne presega vsota 1000 gld. Le imeteljem knjigčevnic je dovoljen promet z zneski neomejenimi. Zatem sledi račun za mesec julij: Vložilo se je 325.982krat za 42.146.719 gld.; od tega pride na Štajarsko 16.554 vlog s 1.937.238 gld., na Kranjsko 3297 vlog za 439.819 gld., na Koroško 4534 vlog za 450.322 gld., na Primorje 5129 vlog v znesku 1.006.216 gld. Izplačali so 112.282krat za 41.323.045 gld.; od tega na Štajarskem 3588krat za 952.946 gld., na Kranjskem 680krat skupaj 160.709 gld., na Koroškem 921krat za 158.102 gld., v Primorji 2354krat za 735.045 gld. Od 12. jan. 1883 do konca minolega meseca se je po cesarstvu vložilo 7.898.806krat za 610.100.060 gold., a vrnilo 2.220.425krat v skupnem znesku 574.486.669 gld. V prometu je „vložnih knjižic“ 524.530; na Štajarskem so jih v juliju izdali 494, izplačali 246; na Kranjskem izdali 115, izplačali 87; na Koroškem izdali 148, izplačali 135; v Primorji izdali 278, izplačali, oziroma vničili 127. Vseh „knjigčevnic“ je v prometu 9305. „Rentnih knjižic“ je 8354 v vrednosti 4.924.900 gld. Razven tega je urad vložnikom na zahtevanje nakupil in odposlal državnih listin za 4.238.600 gld. Konečno okrožnica objavlja poročilo o državni hranilnici francoski za mesec majnik, potem o poštni hranilnici italijanski za leto 1885 in za letošnje prve štiri mesece.

(Fekete — slepar.) Svarili smo letošnje spomlad pred Dunajskim sleparjem Fekete, ki se je tudi po Slovenskem s svojimi inserati priporočal in ljudi goljufal. Obetal je jako lepe ure, ki pa v resnici niso bile počenega denarja vredne. Kakor ravno danes čitamo, ga ima že sodnija v rokah na Dunaji v IV. okraji.

Razne reči.

— Katoliško vseučilišče v Solnogradu, koje hoče osnovati dvorni svetovalec Lienbacher, ne more še začeti delovati, ker primanjkuje še potrebnih sredstev. Vstanovna komisija razpolaga sicer že z znatnimi svotami, ki pa vendar še ne zadostujejo, da bi se zamoglo dovršiti to toliko važno podjetje.

Nadajo se pa, da naberó potrebno svoto. Ako Bog dá, jelo bude vseučilišče, delovati že prihodnje leto. Nada, katero je odbor stavil na pomoč iz inozemstva, posebno Nemčije, skazala se je po vsem prazna, ker od nikoder ni bilo nikake pomoči. Ves uspeh je toraj odvisen od radodarnosti avstrijskih katoličanov, kateri so do sedaj prav hvale vredno radodarni bili. Osrednji odbor osnoval je mnogo poverjeništev, ki sedaj nadalje nabirajo darove. Bog blagoslovi to premenitno podjetje.

— Duhovščina Križkega okraja je pri svoji pastoralni konferenci, dne 28. julija t. l. sklenila, da se zarad bogokletnih predavanj vseučilišnega prof. dr. Spevca — brata našega načelnika za bogočastje — o katerem je tudi „Slovenec“ nedavno poročal, s prošnjo obrne do Nj. Eminencije, kardinala in nadškofa Mihaloviča, da se energično postopa zoper tako početje. Razpravljalo se je pri tej konferenci, kakor „Obzor“ poroča, tudi čudno vedenje „Katoliških Listov“. Kakor se sliši, je Nj. Eminenca prepustila vredništvu omenjenega lista samemu, naj se izjavi o tej zadevi. Pričakovati je, da bude tudi duhovščina družih okrajev enako postopala in verjetno je, da strah vernikov, da bi pohujšljiva bogokletja vseučilišnega profesorja bližnjega sorodnika sedanjega načelnika bogočastja ostala po vsem brez kazni in da bi gosp. profesor tudi še v bodoče brez skrbi enako postopal, ni po vsem opravičen.

— Bratomor. Ravnokar beremo v nekem českem listu, da je ondi stal pred porotno sodnijo surov človek, 36 let star zarad bratomora. List, ki to sporočilo prinaša, se nikakor ne odlikuje po Bog vé kaki pobožnosti, temveč je v tem oziru popolno liberalen. In vendar ta list pravi, da je ta človek Kaj postal zarad pomanjkanja vere. Ime mu je Vaclav Strejček in je bil mož svoje dni železnični čuvaj, kjer so ga zarad surovosti odpustili iz službe. Vere ni imel nobene; delati se mu ni ljubilo, od kar je bil ob službo ter je zarad tega zahteval, naj bi ga bil brat redil z družino vred. Kakor se to samo po sebi razume, mu je brat tako zahtevo odločno odbil, zarad česar ga je Strejček čez nekaj časa na to vstrelil. Vstrelil ga je zato, ker se je mislil njegovega posestva polastiti. Ko bi bil ta človek bolj krščanski izrejen, bi se ne bil pregrešil zoper peto božjo zapoved; ker mu je pa te manjkalo, je celó pri glavni obravnavi predrzno Boga po krivem na pričo klical in od njega zahteval, da če je v resnici on živ, naj se njegov nasprotnik takoj mrtev na zemljo zvali. Da Bog takih prošenj ne usliši, je že zadosti znano, pač pa nasprotne večkrat. Iz vsega pa sledi; koliko potrebno je pred vsem za boljše in krščansko izgojo mladine po šolah skrbeti.

Telegrami.

Sevnica, 9. avgusta. Volilni shod dobro obiskan izreka državnemu in deželnemu poslancu Vošnjaku in Jermanu navdušeno popolno zaupanje ter sklepa med drugimi enoglasno resolucijo: povikšanje ukovine na srednjih šolah naj se prekličje ter upelje davek na borzo, špirit, duhan in plin. Želje štajarskih slovenskih poslancev naj bi podpirali vsi slovenski poslanci.

Pragarsko, 9. avgusta. V Ormoži nad dve sto volileev, većinoma županov odborikov navdušeno pozdravili kandidaturo kanonika Gregorca, povdarjajoči vzajemno postopanje slovenskih poslancev v smislu Raičevem.

Trst, 7. avgusta. V poslednjih 24. urah zbolelo je 8 ljudi za kolero, umrli so pa štirje. V Ricmanjih in Socergi so po trije zboleli, v Bernobich in v Fianoni pa po 2.

Reka, 7. avgusta. V poslednjih 24. urah umrlo je 5 ljudi za kolero, zboleli so pa 4.

Zadar, 8. avgusta. Vojaške vaje v Dalmaciji so zarad kolere odpovedane. Vsi smo zdravi in v kontumacu na krovu „Sultana“. Rojaki so na poti v domovino. Ljudstvo je zbegano.

Bad-Gastein, 9. avgusta. Včeraj sta se avstrijski in nemški cesar pozdravila. Cesar Viljem je bil v polkovniški opravi svojega avstrijskega pešpolka, ter je nosil znakovne avstrijskih redov. Avstrijski cesar izrazil je svoje živahno veselje cesarju Viljemu zarad dobrega zdravja. Po pozdravu umaknila sta se cesarja, na kar sta zopet kmalo v dvorano prišla, kjer je jako izbrana družba najvišjih dostojanstvenikov vže na nju čakala. Ob tri četrti na 8 poslovala se je cesarica, proti osmej uri zapustil je pa tudi cesar koplečni grad, ter je šel peš skozi špalir gosto natlačenega ljudstva v svoje stanovanje v prav nasproti ležeč hotel Straubinger, kjer so ga ondi v kopeli bivajoč kardinal Mihajlovics, župan, občinski zastop in duhovščina prav spošljivo pozdravili. Cesar se je ravno

z nekterimi gospodi razgovarjal, kar stopi cesar Viljem gologlav na balkon kopeličnega gradu; občinstvo ga je silno navdušeno pozdravljalo. Avstrijski cesar se je hitro obrnil in je Viljema vojaški pozdravil, smehljuje se. Cesar Viljem se je pa jako srčno zahvaljeval. Ta kratek prizor povzročil je jako veliko veselja. Cesarja podala sta se na to v sobe, ter je kmalo na to nemški cesarjevič Viljem našega cesarja obiskal v imenu nemškega cesarja. Ob polu devetih podal se je cesar Franc Josip zopet s nemškim cesarjevičem na kopelični grad na čaj, kar je bilo zopet povod novim ovacijam na Straubingerjevem trgu. Včeraj nameravani kresovi prižgali se bodo še le 17. t. m. zvečer, to je na predvečer cesarjevega rojstnega dne. Danes ob polu devetih došel je semkaj Kalnoky, kterege je kmalo po njegovem prihodu obiskal Bismark. Ob 4. uri popoldne je bilo dvorno kosilo pri nemškemu cesarju.

Belfast, 7. avgusta. Včeraj so bili tu zopet izgredi, pri katerih so rogovilježi redarje s kamenjem nagnali in je več redarjev ranjenih. Se le pomnoženim redarjem posrečilo se je ustaše razgnati.

Vodstvo družbe ss. Cirila in Metoda v Ljubljani

je imelo dne 5. avgusta 1886 ob 3. uri popoldne svojo 2. sejo. Navzočni vsi odborniki razven jednega v toplicah bivajočega.

Vsled sklepa odborovega v 1. seji izvršili so dotični gospodje svoj nalog. G. Iván Hribar prečita oklic do slovenskega občinstva, g. Svetec navod in pouk za ustanovljanje podružnic. G. Vrhovnik je po tajništvu že izročil popularen spis o družbi ss. Cirila in Metoda. Vse to se bo po primerni poti v več tisoč izvodih spravilo med naše ljudstvo.

Tajnik prečita zadnji zapisnik in tekoče poslovanje. — Dr. Vošnjak poroča o doposlanih novicah (gl. „Narod“ št. 177. „Slovenec“ 6. avgusta).

Odbor sklence ustanoviti „otroško zabavišče“ v važnem mestu na Slov. Štajarskem ter privoli za to potrebno vsoto.

Neki odbornik se pooblasti, da par nabiralnic preskrbi za jeden kraj na Štajarskem, ki se je za to oglašil.

Odbor sklence podružnicam poslati oklic, naj z veseljami ali predavanji skušajo množiti prihodke ker brez izdatnih dohodkov bi družba ne dosegla svojega namena.

Vsem podružnicam razposlala se bo tiskovina, na kateri vodstvu naznanijo svoje oficijalno ime (kakor so si ga v pravih izvolile), stalno načelnništvo, število udov itd. S tem se jim bo ob jednem olajšalo uradovanje in se bo omogočila točna registratura vseh podružnic. Nekaj podružnic dozda niti ni redno prijavljenih glavnemu vodstvu.

Kakor hitro dospejo odgovori vsled zadnjega odborovega sklepa poprašanih podružnic, skliče se prihodnja seja vsekako že koncem tega meseca. Takrat se bo definitivno sklenilo o njih zadevah, oobito o predlogu Tržaške podružnice, ki je ravnokar dospel in zelo razveseliven.

Ustanovitev dveh podružnic, v Podgradu v Istri, ki se je konstituvala 2. avg., in v Šempasu na Goriškem, ki se ustanovi 8. avg., vodstvo radostno vzame na znanje, želeč, da jih rodoljubi i podrugod hitro snujo, kjer se le vsaj 20 letnih članov zglasi.

Še jedenkrat opozarjamo, da naj podružnice dopisujejo pod naslovom: „Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.“

Odbor uljudno prosi vse slovenske časopise, naj bi blagovoljno sprejemali poročila o tej vseslovenski družbi, kar iz naših dnevnikov, da se prihranijo troški in preobilna pisarenja na vse strani.

Umrli so:

7. avgusta. Janez Gorup, paznikov sin, 5 let, Poljanska cesta št. 55, škariatica. — Jožef Strancar, pismonošev sin, 4½ leta, Dunajska cesta št. 35, škariatica.

V vojaški bolnišnici:

5. avgusta. Karol baron Henneberg, c. k. stotnik, 36 let, Septikamnia.

Izdajatelj in odgovorni vrednik Josip Jerič.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.		737-84	+11.2	brezvetra	megla	0-00
7. 2. u. pop.		737-82	+20.1	sl. svr.	oblačno	
9. u. zveč.		739-14	+16.3	sl. szap.	oblačno	
8. 7. u. zjut.		740-50	+13.6	brezvetra	megla	0 00
8. 2. u. pop.		739-29	+25.9	sl. zap.	jasno	
9. u. zveč.		739-67	+18.7	brezvetra	jasno	

V soboto zjutraj megla, pozneje deloma oblačno in soparno. Srednja temperatura 15-9° C., za 3-9° pod normalom. V nedeljo zjutraj megla kasneje jako lep dan. Srednja temperatura 19-4° C., za 0-4° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

9. avgusta

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 85 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	86 " 60 "
4% avstr. zlatna renta, davka prosta	121 " 20 "
Papirna renta, davka prosta	102 " 30 "
Akcije avstr.-ogerske banke	871 " — "
Kreditne akcije	281 " 80 "
London	126 " 20 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleonid.	10 " 15 "
Ces. cekini	5 " 94 "
Nemške marke	61 " 85 "

Sledečih molitvenikov, ki so zaradi svoje jako lepe vsebine zelo priljubljeni in med ljudstvom razširjeni, izšli so ravnokar novi iztisi ter so prodajajo po navedenih cenah, in sicer:

Družbene bukvice

za dekleta, ki so pri dekliski ali križevski družbi v Konjicah in tudi za druge pobožne ženske.

Spisal JOŽEF ROZMAN, pokojni Konjiški nadžupnik.

Z dovoljenjem preč. Lavantinskega knezoškofijstva XI. natis.

(Lastnina Križevske družbe v Konjicah.)

Veljajo v usnji vezane 1 gld. 30 kr., v usnji z zlato obrezo 1 gld. 70 kr.

Kršanski junak

ali molitvene bukvice za slovenske vojake in sploh za katoliške mladenče.

Spisal L. Jeran.

Z dovoljenjem vis. čast. Ljubljanskega knezoškofijstva. II. natis.

Velja v pol-usnji 35 kr., v usnji 38 kr., v usnji z zlato obrezo 50 kr.

Kruh angeljski.

I. Molitvene bukvice. II. Pripravljavne bukvice na prvo sv. obhajilo.

Po slovenski pripravnal P. Hrisogon M.

Z dovoljenjem vis. čast. Ljubljanskega knezoškofijstva. II. natis.

Velja v pol-usnji pozlačen 40 kr., v usnji 42 kr., v usnji z zlato obrezo 65 kr. in v usnji z zlato obrezo pozlačen 75 kr.

Vse te troje knjige dobé se tudi še bolj dragoceno vezane ter so na prodaj pri

M. Gerber-ju v Ljubljani

in pri vseh knjigotržcih. (2)

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotržnicah knjiga:

Die landwirtschaftlichen Gesetze u. Verordnungen des Herzogthums Krain.

Za poljedelce in gozdarje, političke uradnike, občinske predstojnike, osebno za kranjske učitelje in učiteljske pripravnike.

S počasnilo izdal na svitlo prof.

Vilj. Linhart.

6 pol v 8°. Cena mehko vezani knjižici je 50, po pošti 55 kr.

Ta knjižica obseva vse poljedelske postavne in ukaze za Kranjsko: postavne za tilje varstvo, pokončavanje mrlesov, poljsko varstvo, za pokončavanje predence, v obrambo ribarenja itd., s primernimi prirodoslovnimi in poljedelskimi pojasnili. Tudi priložene razprave o »stičjem varstvu«, »spredenci«, »umnem ribarstvu«, »trni uši« ita. obsegajo mnogo poučljivega in zanimivega. Dodatek razpravlja vrednost gozda in najvažnejše določbe gozdarskega zakona. Ker je gotovo toplo želeči, da se razširja znanje poljedelskih postav, kajti take zbirke gledé teh postav smo dozda pogrešali, bode ta knjiga istinito odpomogla živim potrebi. Priporočamo jo torej vsem onim, ki se pečajo s poljedelstvom, osebno pa večelestiti duhovščini in kranjskemu učitelstvu.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg knjigotržnica v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Lekarna Trnkóczy,

zraven rotovža v Ljubljani

na velikem mestnem trgu, priporoča tukaj popisana najboljša in sveža zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prejeli pismenih zahval o naših izbornih skušenih domačih zdravilih. Lekarne Trnkóczyjevih firm so: Na Dunaji dve in ena kemična tovarna v Gradci (na Štajarskem) ena pa v Ljubljani. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobi, da naslov tako-le napravi: Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani.

Marijacejske kaplice za želodec,

MARIA-ZELLER TROPFEN NUR ECHT BEI APOTHEKER TRNKOCZY LAIBACH 1 STÜCK 20.

kerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvršten vspeh pri vseh boleznih v želodecu in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, retrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodecu, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezní na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 Steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gl.

Svarilo! Opozorjamo, da se tiste istinite Marijacejske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkóczy-ja zraven rotovža na velikem Mestnem trgu v Ljubljani.

Cvet zoper trganje (Gicht),

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekliu, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo »cvetu zoper trganje po dr. Malicu« z zraven stoječim znamenjem. 1 stekl. 50 kr., tucat 4 fl. 50 kr.

Če ni na steklenici zraven stoječega znamenja, ni pravi cvet in ga precej nazaj vrnite.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost, vratoból, jetiko, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 56 kr., 1 tucat 5 fl. Samo ta sirop za 56 kr. je pravi.

Kričistilne kroglice,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobólu, otrpnenjih udih, skazenem želodecu, jetrih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in praščekv.

Konje varuje ta štupa trganja po érevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih boleznih, kašlja, plućnih in vratnih boleznih ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele,

okrogle in iskrene. Krave dobé mnogo dobrega mleka. Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 za motkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretégu žil, otekanji kolen, koptnih boleznih, otrpnenji v boku, v križi itd. otekanji nog, mehurjih na nogah, izvinjenji, tišcanji od sedla in oprave, pri sušicih itd. s kratka pri vseh vnanjih boleznih in hihah. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gl., 5 stekl. z rabil. navodom vred samo 4 gl.

Vsa ta našeta zdravila se samo prava dobijo

v lekarni Trnkóczy-ja v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s pošto razpošiljava. (2)